

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชื่อนักศึกษา	ประเสริฐ ทองบริสุทธ์
รหัสประจำตัว	54B74650106
ปริญญา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.ศักดา สถาพรวงษา
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.เนติ เถลยวาเรศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) พัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 3) ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิธีดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร เครื่องมือ ได้แก่ แบบศึกษาเอกสาร มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 สังเคราะห์เอกสารได้องค์ประกอบหลัก ของความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) การพัฒนาตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยการวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 3) การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษา 1,300 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1,300 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 ต่อ 1 ตัวแปร ตามกฎแห่งความชัดเจนของ ชูมาคเกอร์ และโลแมกซ์ โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าไค-สแควร์ ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว และค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า

ผลการวิจัยพบว่า

1) องค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย ดังนี้ 1) ความรับผิดชอบต่อด้านเศรษฐกิจ มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การจัดระบบและวิธีบริหารสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนและงานบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำหนดค่าตอบแทนแก่บุคลากร และการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการบริจาคเพื่อการกุศล 2) ความรับผิดชอบต่อทางด้านกฎหมายมี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การไม่ละเมิดสิทธิ์และส่งเสริมสนับสนุนเสรีภาพของบุคลากร การปฏิบัติตามกฎหมายและกติกาสังคม และการปฏิบัติตามมาตรการภาครัฐและการต่อต้านการทุจริต 3) ความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรมมี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการดูแลสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข และความปลอดภัย การสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีจิตอาสาในการทำงานเพื่อสังคม มีความเป็นธรรมในการให้ค่าตอบแทนและสวัสดิการกับบุคลากรในทุกๆระดับ และการกำหนดมาตรฐานและสร้างคุณค่าร่วมทางด้านจริยธรรมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) ความรับผิดชอบต่อด้านสาธารณะประโยชน์ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การดูแล รายงาน และเผยแพร่ข่าวสารด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการมุ่งสร้างประโยชน์กับชุมชนและสังคมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการกำหนดให้จรรยาบรรณและมนุษยธรรมเป็นวัฒนธรรมของสถานศึกษา และ 5) ความรับผิดชอบต่อด้านการใช้ดุลยพินิจ มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ การคิดอย่างสร้างสรรค์และมีจินตนาการในการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และการตัดสินใจเลือกทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างพินิจพิเคราะห์

2) ตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 17 องค์ประกอบย่อย 65 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1. ความรับผิดชอบต่อด้านเศรษฐกิจ มี 4 องค์ประกอบย่อย 17 ตัวบ่งชี้ 2. ความรับผิดชอบต่อด้านกฎหมาย มี 3 องค์ประกอบย่อย 11 ตัวบ่งชี้ 3. ความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรม มี 4 องค์ประกอบย่อย 13 ตัวบ่งชี้ 4. ความรับผิดชอบต่อด้านสาธารณะประโยชน์ มี 3 องค์ประกอบย่อย 13 ตัวบ่งชี้ และ 5. ความรับผิดชอบต่อด้านการใช้ดุลยพินิจ มี 3 องค์ประกอบย่อย 11 ตัวบ่งชี้

3) ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ความรับผิดชอบต่อสังคมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 80.21 ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 64 ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.083 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้วเท่ากับ 0.98 และค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าเท่ากับ 0.023

คำสำคัญ : การพัฒนาตัวบ่งชี้ ความรับผิดชอบต่อสังคม สถานศึกษา

Thesis Title	Development of Corporate Social Responsibility Indicators of Schools under Primary Educational Service Area Office
Student	Prasert Tongborisut
Student ID	54B74650106
Degree	Doctor of Education
Field of Study	Educational Administration
Thesis Advisor	Dr.Sakda Sathapornwachana
Thesis Co-Advisor	Dr.Neti Chaloeuywares

ABSTRACT

The purpose of this research was to 1) study the components of corporate social responsibility of schools under Primary Educational Service Area Office, 2) develop corporate social responsibility indicators of schools under Primary Educational Service Area Office, and 3) investigate the consistency of a structural relations model of the corporate social responsibility indicators of schools under Primary Educational Service Area Office with the empirical data. The research was divided into 3 phases: 1) Studying related documents and research concepts about the development of corporate social responsibility indicators. The instrument was document study with a consistency index between 0.80-1.00 and was used to synthesize the major components of corporate social responsibility of schools under Primary Educational Service Area Office. 2) The development of corporate social responsibility indicators of schools under Primary Educational Service Area Office. The research employed the Delphi technique with 20 experts in social responsibility selected using purposive sampling. The instruments used in the study were interviews with a consistency index between 0.80-1.00 and questionnaires with a consistency index between 0.80-1.00. The reliability was 0.92. The data were analyzed to find the median and inter quartile range. 3) Investigating the consistency of the structural relations model of the corporate social responsibility indicators of schools under Primary Educational Service Area Office with the empirical data. The instrument was a 5-rating scale questionnaire with a consistency index between 0.80-1.00 and a reliability of 0.84. The sample size was 20 individuals per variable chosen from 1,300 schools following the rules outlined by Schumacker & Lomax. They were selected using multi-stage random sampling. The key informants were 1,300 school administrators. The data were analyzed using Chi-square, DF, p-value, GFI, AGFI and RMSEA.

The results of the study were as follows:

1) The corporate social responsibility components of schools under Primary Educational Service Area Office were composed of 5 major elements and 17 sub-elements. 1) Economic responsibility, with 4 sub-elements: arrangement and management of educational institutions, management of teaching and learning, services that meet the needs of stakeholders, compensation of personnel and community involvement in charitable donations. 2) Legal responsibilities, with 3 sub-elements: non-infringement and promotion of freedom of personnel, compliance with the law and social rules, compliance with government measures and anti-corruption. 3) Ethical responsibilities, with 4 sub-elements: changing behavior towards the environment, public health and safety, supporting stakeholders in volunteering for social work, fairness in providing compensation and welfare to personnel at all levels, and setting standards and creating ethical values with stakeholders. 4) Public accountability, with 3 sub-elements: reporting care and dissemination of social and environmental innovations, participation of the community in the development of society and in the development of the quality of life, and setting ethical and humanitarian values to be the culture of the institution. 5) Discretionary responsibility, with 3 sub-elements: environmental and natural resources protection, creative thinking and imagination in social responsibility activities and the decision to choose socially responsible social activities.

2) The corporate social responsibility indicators of schools under Primary Educational Service Area Office were composed of 5 major components, 17 minor components and 65 indicators: 1. Economic responsibility with 4 sub-elements and 17 indicators. 2. Legal responsibility with 3 sub-elements and 11 indicators. 3. Ethical responsibility with 4 sub-elements and 13 indicators. 4. Public accountability with 3 sub-elements and 13 indicators. 5. Discretionary responsibility with 3 sub-elements and 11 indicators.

3) The results of the consistency test of the structural relations model of the corporate social responsibility indicators at schools under Primary Educational Service Area Office and the empirical data showed that the model was statistically consistent at the statistical significance level of 0.01, Chi-Square = 80.21, the value of independence = 64, the statistical significance level = 0.083, the index of harmony = 0.99, the adjusted index of adjusted harmony = 0.98, and the mean square root mean of estimation error (REMSEA) = 0.023.

Keywords: Development of Indicators, Corporate Social Responsibility, Schools